

نگاهی دیگر به یک قرن ترجمه آثار فلسفی در ایران (کتابشناسی فیلسوفان مغرب‌زمین از ابتدای قرن بیستم تاکنون)

سعید انواری^۱، مریم مهدوی مزده^۲

چکیده

مقاله پیش رو فهرستی از آثار فلاسفه جدید مغرب‌زمین، از ابتدای قرن بیستم تاکنون است که در میانه سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۹۹ شمسی به فارسی ترجمه و منتشر شده است. بدلیل گسترش شاخه‌های فلسفه در قرن بیستم و پس از آن و زیاد بودن فلاسفه مطرح در زمینه‌های مختلف فلسفی، در این فهرست تنها چهل تن از تأثیرگذارترین فلاسفه در ایران انتخاب شده‌اند. مترجمانی که آثار این فلاسفه را به فارسی ترجمه کرده‌اند، گاه علاقمند و متمرکز بر یک فیلسوف خاص شده‌اند و بصورت تخصصی به ترجمه آثار او پرداخته‌اند. بعنوان مثال میتوان به موارد زیر اشاره کرد: منوچهر صانعی دره‌بیدی، آثار دیلتای؛ یدالله موقن، آثار کاسیرر؛ مالک حسینی، آثار ویتگنشتاین؛ محمدحسن لطفی، آثار یاسپرس. آثار تعدادی از فلاسفه چندین بار ترجمه شده است؛ مثلاً این آثار دست‌کم چهار بار ترجمه شده‌اند: نیچه و فلسفه دلوز؛ آرمانهای سیاسی، چرا مسیحی نیستیم، قدرت و زناشویی و اخلاق از راسل؛ اگزیستانسیالیسم و اصالت بشر و کلمات سارتر؛ افسانه سیزیف و یادداشتها کامو؛ ساختار انقلابهای

۱۷۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۲۱ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۲/۶ نوع مقاله: علمی - ترویجی

*. این مقاله با حمایت «مجمع فلاسفه ایران» تهیه شده است.

۱. دانشیار گروه فلسفه دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)؛ saeed.anvari@atu.ac.ir

۲. دانش آموخته کارشناسی ارشد فلسفه، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران؛ mahdavi71@yahoo.com

سال یازدهم، شماره سوم
زمستان ۱۳۹۹

صفحات ۲۱۸ - ۱۷۳

علمی کوهن؛ رساله منطقی - فلسفی ویتگنشتاین؛ وجود و زمان هایدگر. از این میان، کتاب قدرت راسل با شش ترجمه مجده، بیشترین آمار را بخود اختصاص داده است. در این کتابشناسی، آثار چهل فیلسوف معرفی گردیده است: آدورنو، آرنه، آیر، برگسون، پوپر، جیمز، دریدا، دلوز، دوبوار، دیلتای، دیویی، راسل، رالز، رورتی، ریکور، سارتر، سرل، فایرابند، فرگه، فوکو، کارنپ، کاسیرر، کامو، کریپکی، کواپن، کوهن، گادامر، لویناس، لیوتار، مارسل، مارکوزه، مرلوپونتی، مور، وایتهد، ویتگنشتاین، هابرماس، هایدگر، هوسرل، هیک و یاسپرس.

کلیدواژگان: تاریخ فلسفه، کتابشناسی، فلسفه غرب، آثار کلاسیک، ترجمه.

***

مقدمه

این کتابشناسی بخش دوم از کتابشناسی ترجمه آثار فلاسفه مغرب‌زمین از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۹۹ شمسی است^۱ که به ترجمه آثار دست اول فلاسفه معاصر از سال ۱۹۰۰ میلادی به بعد میپردازد؛ بهمین دلیل آثاری که در مورد فلاسفه مغرب‌زمین یا مکاتب مختلف فلسفی نوشته شده و همچنین مقالاتی که از آنها در مجلات مختلف منتشر گردیده است، در این کتابشناسی ذکر نشده‌اند. از آنجا که شاخه‌های فلسفه در قرن پیشین و قرن حاضر گسترده شده است، فلاسفه زیادی در حوزه‌های مختلف فلسفه دین، فلسفه هنر، فلسفه سیاست و ... فعالیت کرده و میکنند، از اینرو بدلیل محدودیت حجم مقاله، سعی شده به چهل تن از فلاسفه‌یی که از شهرت بیشتری برخوردار هستند یا ترجمه آثارشان به فارسی با اقبال بیشتری روبرو بوده است، توجه شود. بدین جهت آثار ترجمه شده فلاسفه زیر در این کتابشناسی ذکر نشده است: اتو، بارت، باشلار، برلین، برنتانو، بنیامین، بودریار، بوردیو، پاتنم، تیلور، دورکین،

۱۷۴

